

O zvyšování bojové pohotovosti sil a prostředků REB

Redakčně upravený a zkrácený článek plukovníka inženýra S. Michajlova a podplukovníka inženýra I. Stojkova, autorů Bulharské lidové armády, uveřejněný v „Informačním sborníku Spojených ozbrojených sil členských států Varšavské smlouvy“ č. 33/1987.

Velení NATO se netají tím, že může rozpoutat válku nenadálým vedením úderů jadernými i konvenčními zbraněmi. Agrese může být uskutečněna pod záminkou velkých cvičení, která jsou v posledních letech charakterizována značným rozmachem, probíhají téměř nepřetržitě a stále obtížněji je možné je odlišit od skutečného rozvinování ozbrojených sil k napadení.

Existence neustále připravených strategických jaderných sil včetně jaderných sil středního dosahu a rozvinutých uskupení a námořních sil pravděpodobných nepřátel v blízkosti hranic se socialistickými státy umožňuje jim uskutečnit nenadálé napadení bez provedení velkých příprav z hlediska zmobilizování, soustředění a rozvnutí úderných uskupení. Bez ohledu na tuto skutečnost bude však pravděpodobný nepřítel nucen bezprostředně před zahájením agrese uskutečnit řadu opatření v politické, ekonomické, ale především ve vojenské oblasti.

Proto je nutná v případě náhlého zostření vojenskopolitické situace všestranná a nejvyšší bdělost, jejímž cílem je zjistit přípravu nepřátelské agrese v samém počátku a včas přijmout nutná opatření k jejímu odrazení. Velkou úlohu při zjišťování příprav nepřítel k agresi jsou schopny plnit právě síly a prostředky REB.

Tyto nové skutečnosti, které charakterizují možnosti nenadálé zahájit agresi, jsou základními předpoklady k prozkoumání některých ustanovení, jež se týkají zvyšování pohotovosti sil a prostředků k jejich okamžitému použití.

Pronikavé zvýšení úlohy radioelektronického boje, tempa rozvoje a způsoby jeho vedení jsou úměrné růstu nasycování ozbrojených sil radioelektronikou a jejím hlubokému pronikání do vojenství. Právě radioelektronika měla za následek v posledních letech revoluční změny jak při vedení průzkumu a velení vojskům a řízení zbraní, tak ve způsobech vedení bojové činnosti.

Jak potvrzují zkušenosti z lokálních válek i uskutečněných cvičení, tak si vytýčují válčící strany se zahájením válečné činnosti jako první úkol co nejdříve narušit řízení vojsk a zbraní protivníka a současně zabezpečit spolehlivé velení vlastním vojskům. Prvořadá pozornost bude věnována především narušení velení prostředků jaderného napadení a protivzdušné obrany vysoce přesným zbraňím. To na počátku války pronikavě ztěžuje i bez toho celkem nepřehlednou radioelektronickou situaci a ukazuje se, že patří mezi ty charakteristické zvláštnosti, které určují narůstající úlohu a požadavky na zvyšování stále pohotovosti sil a prostředků radioelektronického boje k okamžitému použití.

Udržovat stálou bojovou a mobilizační pohotovost útvarů a jednotek REB, nepřetržitě zvyšovat jejich připravenost k vedení bojové činnosti je stálým úkolem orgánů REB GŠ BLA, druhů ozbrojených sil a armád, všech nadřízených, všech velitelů i štábů.

Vzhledem k vojenskopolitické situaci, zbráním hromadného ničení a vysoce přesným zbraňím, které má nepřítel k dispozici, především na počátku války nabývá proto pro útvary a jednotky REB na aktuálnosti zvyšování jejich bojové pohotovosti k účasti v úderu proti nepřátelským objektům prvního pořadí a při odrazení prvních hromadných vzdušných a raketových jaderných úderů.

Jednou z nejdůležitějších součástí dalšího zvyšování bojové pohotovosti útvarů a jednotek REB ke splnění bojového úkolu je uskutečnění úplné nebo částečné mobilizace ve stanovených nebo zkrácených lhůtách, organizační a bojové stmelení. Pro zvýšení pohotovosti útvarů REB je možné kromě mobilizace uskutečnit ještě řadu dalších opatření. Patří mezi ně např. zvýšení počtu pozorovacích stanovišť ra-

radioelektronické situace, rušící stanice, zkvalitnění součinnosti orgánů a útvarů REB s průzkumnými orgány a útvary RTV PVO atd.

Pro zvýšení pohotovosti útvarů k okamžitému použití má důležitý význam především služba v pohotovostním systému v míru. K tomu je nutné do pohotovostního systému vyčlenit a rozvinout určitý počet pohotovostních sil a prostředků pro průzkum a radioelektronické rušení. Jejich úkolem bude uskutečňovat v co nejtěsnější součinnosti s útvary a druhy vojsk PVO nepřetržitý průzkum systémů a prostředků velení, sledovat běžnou radioelektronickou situaci na válčišti, především na nejdůležitějších směrech.

Kdyby nepřítel připravoval pod záminkou cvičení agrese, pak by musel především rozvinout a také používat značnou část svých polních systémů pro řízení vojsk a zbraní. To vytváří dobré podmínky k vedení úplnějšího průzkumu, k rychlému zjištění jeho radioelektronických systémů řízení a tím i jeho celkové operační situace a příprav konkrétních údajů pro vedení radioelektronického boje.

Tímto způsobem je možné bez zvláštní reorganizace a s velkou jistotou se současnými silami a prostředky přistoupit na počátku bojové činnosti k plnění úkolů radioelektronického rušení.

Aby se zvýšila příprava operátorů radioelektronických prostředků, musí mít všichni příslušníci útvarů a jednotek praktické zkušenosti. Ty nejlépe získají hlavně při vykonávání služby v pohotovostním systému. Velký význam pro vojáků má také jejich příprava na výkon služby před zařazením do pohotovostního systému, k vedení průzkumu a rozpoznávání konkrétního nepřítelů na učebních mobilizačních soustředěních.

V podmínkách narůstání pravděpodobnosti nenadálého napadení nepřítelem nabývá vysoká pohotovost pohotovostních sil a prostředků k okamžitému použití na zvláštním významu. Vyžaduje to neustále zdokonalovat organizaci pohotovostního systému, pečlivě připravovat lidi a zabezpečovat dokonalé a nepřetržité spojení.

Udržování a nepřetržitě zvyšování pohotovosti sil a prostředků REB závisí také na tom, jak příslušníci útvarů a jednotek zvládli a osvojili si techniku pro průzkum

i pro radioelektronické rušení, dále na tom, jak tuto techniku udržují v nepřetržitě pohotovosti k bojovému použití. Na zvláštním významu nabývá rychlé studium bojových možností nově zaváděných prostředků REB.

Splnění tohoto úkolu vyžaduje včasnou přípravu příslušných specialistů, především vojáků z povolání od útvarů a jednotek REB. Jen za těchto podmínek je možné pak v krátké době připravit osádky a obsluhy ke správné obsluze nové techniky.

Na zvýšení pohotovosti a schopnosti útvarů k vedení bojové činnosti má podstatný vliv i zavádění prostředků automatizace pro průzkum, řízení a vedení radioelektronického boje.

Nepřítel se zahájením bojové činnosti uvede do provozu v podstatě všechny systémy velení vojskům a řízení zbraní. To si vyžádá zpracovat ohromné množství informací a také mít k dispozici ve velmi krátké době velké množství propočtů. Během operace bude proces narůstání informací o stavu radioelektronické situace charakterizován velkou dynamikou a složitostí, což bude vyžadovat její nepřetržitě sledování, analýzu a zobrazování. Použití prostředků automatizace u útvarů REB vyžaduje bezpodmínečně od všech příslušníků vysoké technické znalosti, vytvářet potřebné programy pro výpočetní techniku pro REB, dále organizovanost a přesnost při plnění funkčních povinností.

K úspěšnému splnění úkolů v radioelektronickém boji za současných podmínek, kdy pravděpodobný nepřítel vyvíjí a zavádí nové principy činnosti do systému velení a spojení, druhy radioelektronických prostředků se skokovým přeladěním pracovních kmitočtů jeví se nezbytnost vytvářet nové komplety a prostředky průzkumu i radioelektronického rušení, u kterých musí být zabezpečena jednota a automatizace procesů: průzkum — analýza — rušení.

V boji s prostředky tohoto typu je možné úspěšně používat vysíláče rušení jednorázového použití. Jejich hlavní předností je, že je možné použít bez předběžného průzkumu, neovlivňují vlastní rádiové spojení, protože jsou shazovány bezprostředně do prostorů míst velení a spojovacích uzlů nepřítelů.

Závěrem je třeba zdůraznit, že zvýšení pohotovosti sil a prostředků REB k jejich okamžitému použití nemůže být dosaženo až v průběhu přípravy boje a operace. Je nezbytná neustálá a cílevědomá činnost k nepřetržitému průzkumu a poznávání systémů a prostředků velení konkrétního nepřítelů, udržování speciální techniky v bojovém stavu a její odborné využívání, výchova lidí k vysoké bdělosti, odpovědnosti a předsévdivosti a správnosti vlastní práce.